

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZÖK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki n t
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Vármegyei szegényház.

(—e—) „Városunk legégetőbb kérdése” cím alatt a „Székely-Udvarhely” f. évi 12. számában szóvá tettük volt a szegényügy rendezését. Azok után, miket akkor felsoroltunk, kevés mondandónk lehet.

Mindazonáltal, hogy most ismétlően szólunk a szegényügyről, annak is megvan a kellő indoka.

Dr. D a m o k o s Andor, Udvarhelyvármegye alispánja ugyanis évek óta foglalkozik egy vármegyei szeretetháznak Székelyudvarhelyt, a vármegye székhelyén való létesítésével.

Annak idején megkereste a város tanácsát, hogy a szeretetház fölépíthetésére a képviselőtestülettől eszközöljön ki legalább ingyen telket.

Székelyudvarhely város emberbaráti szempontból nemesen és humanusan gondolkozó képviselőtestülete méltányolván a vármegye törvényhatósági bizottsága és az alispán azon törekvését, hogy a községekben szétszórtan kezelt szegény-alap összegeinek felhasználásával a város területén, annak emelésére is szolgáló szegények menedékháza építtessék, 1900. évi június hó 23-án tartott közgyűlésében hozott határozatával 1600 □-öl területű teleknek ingyenes átadását elhatározta. Ezt a határozatot senki sem felebbezte meg s így az jogerőre emelkedett.

Mikor azonban a vármegye alispánja

felszólította városunk polgármesterét az ajándékozási szerződés kiállítására és a belügyminiszter jóváhagyásának kieszközölésére, a polgármester ur vezetése alatt működő tanács gondolt egyet s a telek átadását meghíusító előterjesztést tett a folyó évi március 28-án tartott képviselőtestületi gyűlésnek.

Az előterjesztést maga a polgármester ur indokolta s úgy tüntette föl a dolgot, mintha a telek átadása ezidők szerint céltalan volna, mert hát a vármegye községeinek szegény-alapja — a polgármester ur állítása szerint — alig több, mint a városé s így a menház fölépítése a lehetetlenségek közé tartozik.

Mi sem természetesebb, minthogy a képviselőtestület elhitta polgármesterének mondott szavait és meggyőző érveit respektálván, úgy határozott, hogy a menház részére felajánlott telek adományozására vonatkozó korábbi határozatának végrehajtását most már bizonytalan időre függőben kívánja tartani.

A képviselőtestület pedig ilyenformán a vármegyei szegény-ügy mielőbbi sikeres megoldása elé — önhibáján kívül, a tanács előterjesztése révén — akaratlanul is akadályt gördített.

De ez még nem minden.

Dr. D a m o k o s alispán kétségbe nem vonható számadatokkal beigazolta, hogy a vármegyei szegény-alapok összege 1898-ban 75,692 K 86 fillér volt, míg az 1903. év

végéig ez az összeg 77,265 K 71 fillérre szaporodott. Levonva ebből a város 12,338 K 76 fillért kitevő szegény-alapját, a községeké akkor is 64,926 K 95 fillér. De tegyük fel, hogy a székelyegyleti takarékpénztár csödbe jutása miatt az 1898. évben kimutatott 75,692 K 86 fillérnek 50 %-a elveszett és hogy azóta egyetlen fillérrel sem szaporodott volna, még akkor is a tőkésített kamatokkal s újabb befizetésekkel 55—60,000 koronát ki kell tegyenek a vármegyei szegény-alapok.

Mindezek dacára a polgármester ur az e hó 4-én tartott közgyűlésen ismét csak azt erősítette, hogy a vármegyei szegény-alapok összegei alig tehetők 20,000 koronánál többre s így a képviselőtestületnek nincs miért eltérjen az átadást megtiltó határozatától, mert ő meggyőződött arról, hogy az alispánnak nincs igaza s a számvevőileg nyilvántartott szegény-alapok összegei nem helyesek.

A képviselőtestület tehát ismét elfogadta a tanács azon javaslatát, hogy ezidő szerint sem ingyen, sem pénzért nem hajlandó a szegényháznak telket átengedni a város területén...

Igy vajudik egy jobb sorsra érdemes ügy most már Isten tudja meddig s napról-napra tovább kilincselhetnek a vármegye koldusai, — tetszésük szerinti helyeken szedvén be a társadalmi adót éhségük csillapítására és nem ritkán korcsmai dor-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

A fehérarcu varázsló.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

Irtta: Cholnoky Viktor.

(Utánnymás tilos.)

Mikor Sang-haiba beköszönt a tavasz közeledtét jelentő nagy esőzés, akkor igazán nem lehet egyebet tenni, mint a Hotel des Colonies szellős arkádjai alá menekülve, jó társaságban fogyasztani a teát, vagy a „soda whit brandy“-t.

Hajnaltól fogva csurgott az eső, párolgott a föld s a nedves hőség valóságos türehtlen lett volna máshol, mint ott az arkádok alatt. Négyen ültünk együtt; Ledruy ur, egy francia bányászindikátus mérnöke, aki sokat járt északon Kinában s állítása szerint úgy ismerte a kínai népet „mint a saját zsebjét”, Sherburn mérnök, aki viszont Kína déli részén járt sokat, Hju-min hü, a mi kedves, művelt kínai barátunk s én magam, aki csak rövid idővel előbb érkeztem a Mennyei Birodalomba.

Természetes, hogy Ledruy is, Scherburn is folyton engem oktattak, hogy hogyan viseljem magamat, mit tegyek, mit ne tegyek, mitől tartózkodjam stb. Természetes az is, hogy egyetlen egy pontban sem értettek egyet. Azaz, hogy igen, egyetlen egy pontban teljesen azonos volt a véleményük. Ebben:

— Soha vizet ne igyék!

De hogy mit igyam, abban már megint nézeteltérés volt köztük. Ledruy szerint erősen meg-

konyakosodott tea óv meg a betegségek, Sherburn szerint csak a szódás whisky, vagy a gener az, amely elejét veszi a különben biztos dizentériának.

Most éppen arra oktattak, hogy hogyan kell bánni a kínaiakkal, milyen a benszülöttek természete. Hju-min hü barátunk csak hallgatott és néha-néha jóízűt mosolygott a hosszú harcsabajusza alatt. Ledruy hosszasan oktattak, hogy milyen veszedelmes nép a kínai, hogyan kell tőle óvakodni, különösen most, mikor a san-tungi események felzavarták az egész ország nyugalmát s felbőszítettek mindenkit az idegenek ellen.

— A kínai alattomos, rosszlelkű és orgyilkos! — jellemezte őket sommásan a francia.

— Megengedem, hogy alattomosak, de rosszlelkűséget nem lehet rájuk fogni — válaszolt Sherburn. Legfeljebb kissé kárörvendők. Orgyilkos voltokról meg szó sincs, hisz olyan gyávák, hogy egy férfi egész sereget megszálajthat közülük. S amellet babonásak a végletekig. Ezt a gyengéjüket ki lehet használni; aki egy kicsit ügyesen viselkedik, a babonás voltak révén elkergetheti maga egy egész falu lakosságát. Nekem volt egy ilyen esetem.

— Ugyan, mondja el, kérem szépen! — kértem én, egész izgatottan a kíváncsiságtól.

— Halljuk, halljuk, — szólalt meg Hju-min-hü is, sajátságos selyp angol kiejtésével.

— Szívesen! — szólt a mérnök.

S nagyot hörpente sárgás-barna brandykeverékéből, elkezdte mesélni a kalandját:

— Két esztendővel ezelőtt a Sárga-folyó partvidékén akartam tanulmányozni a régi kínai

vizszabályozó gátakat. Több hétig tartó kirándulást terveztem s ezért nagy, nehézkes házhajóval indultam neki a Folyók öregapjának. Össze-vissza öten voltunk a hajón én, Szing-fo a szolgám és szakácsom egy személyben, és három hajós legény. Szing-fo kinainak született, de a szü-kaj-veji miszcionáriusoknál nevedett, keresztény hitben; tanult valamelyes számvetést is, tudott főzni... majd később elmondom: hogyan... és angolul egész jól beszélt. A három matróz szolid, csendes természetű legény volt, itt Sang-haiban hozzászoktak már az európaiakhoz; nem féltek sem a fehér arcomtól, sem a kék szemeimtől.

Mikor berakodtunk a hajóra, Sing-fo a sok holmi közt beszállított egy egész leölt ürüt is, hogy ne kelljen mindig konzervből élnünk, ehessünk néha friss húst is. Kora hajnalba indultunk el, s utasításomhoz képest mindig a parthoz közel hajóztunk, hogy tanulmányozhassam a szabályozás ősi maradvékait. Ott álltam fényképező készülékemmel a hajó orrában s mikor egy-egy falu alatt haladtunk el, jól mulattam azon, hogy dühöngenek rám a benszülöttek. „Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!” hangzott felém ilyenkor a kiáltás. Ezzel a névvel, a mi „idegen ördög-öt jelent, tiszteltek meg a partvidék lakói, a hol csak észre vettek.

Szing-fo, a ki kínai létere gyáva is volt (Hjumin-hü e szoknál zavarodottan mosolygott), ilyenkor mindig csak azt mondogatta, hogy nem volna tanácsos közibük menni, mert agyon vernének bennünket. A három matróz meg, a kik jól megértették a gunyolódó és goromba kiabálást, az öklével meg az evezőkkel fenyegette a parton összeszaladt népsokaságot.

bérolásuk vágyainak kielégítésére . . . . Holott egy kis jóakarattal igen könnyű módon megoldhatták volna ezt az immár halaszthatlanná vált kérdést Mert tudomásunk szerint — a vármegye alispánjának ez ügyben megvalósítható terve van. Aztán, hogy a város közellátásra szoruló szegényeiről a létesítendő menházban a telek átadása fejében kellő módon gondoskodjanak, azt már most, a telek átadásakor szerződési feltételül lehetne kikötni . . .

Ezek után pedig nincs semmi ok az akadékoskodásra! A szegényház fölépitése meg sokkal inkább szükséges, hogy sem azt tovább is halogatni lehetne . . .

Krónika.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, június hó 10-én.

A delegáció immár befejezte tárgyalásait. Az áldozatok, — írja a P. C. — melyeket a monarchia védképessége érdekében követeltek és a delegáció megszavazott, jelentékenyen emelkedtek ugyan és annál nagyobbaknak tetszenek, minthogy az évek sorára felosztott szükséglet most egy összegben jut kifejezésre, de általános az a meggyőződés, hogy úgy a közös miniszterek, mint a két állam kormányai is csak az elkerülhetetlen szükség által vezették magukat és hogy nem létezik mód, melylyel ez áldozatokat elkerülni lehetett volna.

A horvát kiegyezés is megtörtént s így a provizoriumnak vége szakadt.

Az országgyűlés pedig mai ülésén elfogadta a halászat védelme és kihasználása tárgyában Romániával kötött egyezséget, ugyiszintén több helyi érdekű vasut engedélyezését is.

Tisza István gróf miniszterelnök meg legközelebb törvényjavaslatot fog előterjeszteni a „szegény betegek ápolása költségeinek fedezéséről” s megszünteti az orsz. betegápolási pótdadót, mert az utóbbi években e költségek annyira emelkedtek, hogy 1903-ban már 512.000 K-val kellett hozzájáruljon az állampénztár. Visszaállítják a régi rendszert s fizetik a községek betegek ápolási költségeit.

A japán-orosz háború hírei változók; hol a japánok, hol meg az oroszok vereségéről jutnak felszínre kombinációk. Majd megérfolják és az annyiszor hangoztatott döntő ütközetet várják.

Vasutasaink pörében a védőbeszédet tartják. Fenyő Sándort, az „Egyetértés” körözött főszerkesztőjét pedig végre hazahozták és nem sokára törvényt ülnek fölötte.

A székely munkásköznekedésnek itthon is megkezdődött a kellő becsülése. Régi panasz ugyanis, hogy az Alföldön a sürgős mező munkák idején soha sincs elegendő munkás. Most a székelyföldi kiren-

Négy vagy öt napig nem is kötöttünk ki sehoh. Ötödnap, mikor reggel felébredtem, valami rettenetes szag ütötte meg az orromat. Mintha égett fagygyu büze a megpörkölődött szőr illatával keveredett volna össze. Mi a manó lehet ez? Rosszat sejve, gyorsan felöltözököttem s a konyha felé siettem, a honnan a borzasztó illat szerte áradt. Ott kotyvasztott valami egészen fekete husdarabot Szing-fó egy piszkos lábasban.

— Mi az ördögöt csinál az ember? — kiáltottam fel elsőrnyedve.

— Mutton chops! — felelt Szing vigyorogva.

A szerencsétlen ember ötödnapos husból akart üröszeletet csinálni! . . . De nem üzemfűzöm a dolgot. A vége az lett, hogy elhatároztam, hogy a legközelebbi faluban kikötünk és veszünk friss húst. Szing minden ellenkezése hiába volt, szilárdan ragaszkodtam ehhez a szándékomhoz.

Délután feltűnt a távolban egy kis falu. Azonnal még közelebb mentünk a parthoz s csak lassan haladtunk előre a csendesen folyó víz ellenére is, mert a meder tele volt hosszú, keskeny homokzátanyokkal. Vigyázni kellett minden evezőcsapásra. A falu népe már felfedezett, aprajánagyja ott állt a parton és dühösen süvítette:

— Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!

Erre a kiabálásra a matrózaim is felnéztek, nem ügyeltek a hajóra s a következő pillanatban heves zökkenéssel szaladtunk fel egy homokzátanyra, épen szemben a faluval. — Megfeneklettünk.

Soha azt az örömet nem láttam, a mi erre a parton kitört. Az emberek ujjongtak, ug-

deltség vezetője 5000 székely aratómunkást szerződött el az alföldi uradalmakba igen szép keresetre. Ez helyes dolog. Fejleszteni kell a székely-magyar atyafiságot s főképp segítségünk egymáson.

Addig is Isten velünk!

A községi közmunka megváltása. A közüti törvény szerint a községi közmunkát rendszerint természetben kell leróni. A község elhatározhatja a közmunka bizonyos részének megváltását, de csak felerészig. Egyébként jogában van mindenkinek a községi közmunkát pénzben megváltani, a községben megállapított váltás-egyenérték szerint. Sokszor fölmerül azonban az az eset, hogy a közmunkát egyesek sem természetben, sem pénzben nem akarják leróni. Fizikailag arra kényszeríteni valakit, hogy az uton dolgozzék, lehetetlen. Hiszen az önként dolgozók munkája sem sokat ér, ha közmunkáról van szó. Az a kérdés tehát, lehet-e ilyenekkel szemben kényszermegváltást statuálni? A kereskedelemügyi miniszter e kérdésben az igazságügyi miniszterrel egyetértve a következőleg döntött. Minthogy sem az 1890. I. t. c. 50 §-a, sem a vármegyei szabályrendelet a természetbeni lerovásra vállalkozó közmunka kötelezettségének kényszermegváltásáról nem rendelkezik, ilyen kényszermegváltásnak nincs helye, mert törvényes, illetve szabályrendeleti rendelkezés hiányában kötelezettség teljesítését hatósági kényszerrel kieszaközölni nem lehet. Nem marad tehát más hátra, mint az érvényben lévő szabályrendeletbe a közgazgatási bíróságnak e részben elfoglalt álláspontjához képest oly rendelkezést fölvenni, mely szerint a természetbeni közmunka elmulasztott leszolgáltatása helyett a közmunkának egyszeres váltás-ára követelhető, illetve végrehajtás utján behajtható.

Tan- és nevelésügy.

A helybeli községi iskolaszék a felügyelete alatt álló iskolák záróvizsgálatát a következőképp állapította meg:

I. *Az iparostanonc iskola:* Június hó 21-én délután 3-4-ig az unitárius tanoncok vallás vizsgája az osztályban; 23-án délután 5-6-ig az ev. ref. és róm. kath. tanoncok vallás vizsgája az osztályban; 19-én délután 2-6-ig a kereskedő tanoncok évváró vizsgája a régi városháza termében, vizsga-biztos Gyertyánffy Gábor; 29-én 2-6-ig az iparos-tanoncok évváró vizsgája a régi városháza nagytermében, vizsgabiztos Szakáts Zoltán; 26-28. a tanoncok munka- és rajzkiállítására a vizsga-teremben

II. *A községi elemi fiúiskolában:* Június hó 16-án délelőtt 10-12-ig vallásvizsga az illető osztályokban az illető főpapok vezetése mellett; 17-én délelőtt 8-12-ig vizsgázik a II-ik osztály, vizsga-biztos Kovács Dániel; délután 2-6-ig vizsgázik a IV-V. osztály, vizsgabiztos Szakáts

ráltak, az asszonyok sivalkodtak, a gyerekek a sapkáikat dobálták a levegőbe. Baja történt a gyűlölteni idegennek!

Jött sebesen lefelé a folyón egy nagy bárka. Gyékény vitorláit dagasztotta a szél, az orra vízmentén is hullámot turt. A legénysége is észrevette a kinlódásunkat. Az örömiük talán még sokkal több volt, mint a parton állóké. A földhöz verték magukat, úgy nevettek, ujjongtak s hallatták utálatos selyp gunyolódásukat. A kormányos is felugrott s szaladt előre, együtt nevetni a többivel. S ez lett a végzetük.

A kormányzatlanul maradt hajót elkapta a víz sodra s egyenesen hajtotta neki annak a zátonynak, melynek alsó végén mi voltunk fennakadva. Ijedten kapkodott erre a legénység a csákyák után, de már későn, a dsunka teljes erővel odavágódott a zátonyhoz, az árbóc nagyot bókolt, a kormányos fejével előre zuhant bele a vízbe . . .

— Nagyszerű! — kiáltottuk Ledruy is, én is, elragadtatva.

— Még nagyobb szerű volt az, — folytatta Sherburn — hogy a következő pillanatban mi megszabadultunk. Az a víztömeg, melyet a bárka tolt maga előtt, keresztülmölt a homokzátanyon s ugyanakkor emelte fel s tetten lengővé a hajónkat, mikor amazok megfeneklett.

— Nos és aztán? — kérdeztem én.

— Nos, fejezte be Sherburn, azóta a Hoangho vidékén van egy falu, amelyben titokzatos regeket tudnak mondani egy fehérarcu varázslóról, aki parancsol vizeknek és szeleknek és rettenetesen bünteti azokat, akik csufolni merészleik

Zoltán; 18-án délelőtt 8-12-ig vizsgázik az I-ső osztály, vizsgabiztos Molnár Károly; délután 2-6-ig a III. osztály, vizsgabiztos Szakáts Zoltán. A vizsgálatok helye a régi városháza nagyterme.

III. *Az óvoda évváró játékos ünnepélye* aug. hó 14-én délután 5 órakor tartatik meg az óvoda udvarán, illetőleg nagytermében.

Meghívó. Az Udvarhelymegyei Tanító-egylet udvarhelyjárás tanítói fiókköre ez évi tavaszi gyűlését Székelyudvarhelyt a községi iskola IV. osztályában június hó 23-án (csütörtökön) délelőtt 9 órától kezdődőleg tartja meg, melyre úgy a tagokat, mint az érdeklődő tanügy barátokat van szerencsém tisztelettel meghívni. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Elnök választás. 4. Alelnök és jegyző lemondásának tárgyalása és az új választás megejtése. 5. Felolvas Lajos János bögözi ev. ref. lelkész, a népiskolai vallásos nevelésről. 6. Az „Eötvös-alap” alapszabály tervezetéhez, a kiküldött bizottság véleményét előterjeszti Péter Gergely bizottsági elnök. 7. Pénztár átadása. Jelentések, indítványok. Tisztelettel kérem fiókkörünk tagjait, hogy a tagsági díjaikat befizetés végett magukkal hozni sziveskedjenek. Parajd, 1904. évi június hó 9. Kovács Mihály, alelnök.

Fölvételi értesítés a székelyudvarhelyi m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskolába. Cél: négy éves tanfolyam alatt a tanulókat gyakorlatilag képzett, elméletileg művelt iparosokká nevelni. Rendes tanuló felvételnek: a) akik legalább 2 kö-zépiskolai vagy 6 népiskolai osztályt végeztek, esetleg a tanonciskolát 3 éven át jó sikerrel látogatták; b) akik a 12 éves kort elérték és ép, egészséges, kifejtett testalkattal bírnak. A fölvételi folyamodványhoz csatolandók: a) keresztlevél; b) iskolai bizonyítvány; c) az alya vagy gyám kötelező nyilatkozata arról, hogy a felvett ifju a szakiskola IV. évfolyamát teljesen bevégezi; d) orvosi és újraoltási bizonyítvány. A tanítás teljesen díjmentes. Műhelybiztosítók címén 6 korona az intézet pénztárába befizetendő. Szegénysorsu, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók egész vagy fél ösztöndíjban részesülnek, ha szegénységüket hitelesen igazolják. Az intézettel kapcsolatosan internátus és konviktus is áll fenn, a melyben a nem ösztöndíjas tanulók ez idő szerint egy óra 15 K 98 f-t fizetnek. A fölvételi, illetőleg ösztöndíj iránti kérvények az intézet felügyelő bizottságához címezve, legkésőbb *f. évi augusztus hó 10-ig* az igazgatósághoz nyújtandók be. Egyébben az iskola évi értesítője nyújt tájékoztatást, a melyet az intézet igazgatósága kívánatra készséggel küld meg az érdeklődőknek. Székelyudvarhely, 1904. május hóban. *Az igazgatóság.*

Irodalom.

Szociális mozgalmak. Az a forrongás, mely a szociális téren észlelhető, nem a jelenkor szülötte. Az ujkori haladás, mely a produktív munkának mind újabb és újabb tért nyit, egyuttal fokozza az igényeket. — Szaporodnak a javak, de nem lesznek könnyebbek azok az előfeltételek, melyek ezen javak élvezetét a termelésükben közreműködő emberiség számára lehetővé teszik. Ez a szociális harc, melynek mai formái a múlt század kezdetére nyulnak vissza, a mikor a nagy politikai átalakulásokkal karöltve merültek fel azok az égető kérdések, melyek az egész civilizált világot mozgásba hozták. — A Nagy Képes Világtörténet most megjelent 206. és 207. füzetében az ujkori reformokról igen érdekes reformok foglaltatnak — A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. — Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllő-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

Egész Budapest egy rejtvény megfejtésével foglalkozik most, melyet az „Érdekes Könyvtár” szépirodalmi folyóirat legújabb füzetében ad föl olvasóinak. Arról van szó, hogy Kiss János pincéje bedőlén, 4 hordó borát szomszédja, Nagy János pincéje közepére állította, mely pince négy oldalán a tulajdonos 9-9 hordó lora állott. A ravasz Nagy János azonban magához akarta ragadni Kis János négy hordóját is, s oly módon osztotta be annak a közepén álló 4 hordóját az ő hordóihoz, hogy a pince minden oldalán azért csak 9-9 hordó maradt. Kis János előbb két-ségbeesett, majd egy jó tanácsot kapva, 8 hordót

rakott a közepre s azokat mindjárt el is szállította, a többi hordót pedig úgy rendezte el, hogy minden oldalon meg volt a 9-9 hordó. — Ennek a rendkívül érdekes rejtvénynek részletes leírását adja a fenti folyóirat s a megfejtők közt több érdekes ajándékot és nyereményt, többek közt egy teljes Magyar Lexikont, egy Költők Albumát és sok más díszművet sorsol ki. — Az „Érdekes Könyvtár” minden száma közöl más rejtvényeket is, melyeknek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül könyvjuttalmat nyer. A lap előfizetési ára negyedévre egy korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába, Budapest, V., Kálmán-utca 2. szám, küldendő.

Kiskoru árvák házasságkötése. Torontárvármegye árvaszéke, hogy az árvaszéki beadványok kellő fölszerelés híján késedelmesen ne intézhetőek, külön utasítást adott ki. Ez utasítás, mint-hogy az árvaszékeknek országszerte egyöntetűen kell eljárni, általános érdekű Közöljük belőle azt a részt, a mely a kiskoru árvák házasságkötésénél kirendelt gyámhatósági engedély kinyerésére vonatkozik. E szerint a vonatkozó kérvényhez csatolandók: 1. a születési anyakönyvi kivonat; 2. a gyám beleegyezése; 3. a másik jegyes erkölcsi és vagyoni bizonyítványa; 4. annak igazolása, hogy a házasság a kiskorura nézve előnyös; 5. a nagyszülők és legközelebbi rokonok meghallgatása a házasság előnyösségéről nézve. A kérvényben hivatkozni kell a gyámi kinevezés okmányszámára vagy legalább az évszámra. Ha a szülő vagy gyám a házassághoz beleegyezését megtagadja, előadandók a megtagadás okai és erre nézve a kiskoru, a legközelebbi rokonok, közgyám és előjáróság meghallgatandók. Ha a kiskoru véd-kötelezettségének még eleget nem tett, az esetben kivételes nősülési engedély is kieszaközlendő. Ha a kiskoru fejletlen koru, az esetben a kiskoru fejletlenségére nézve az orvosi bizonylat is csatolandó és a gyámhatósági engedély élnyerése után az igazságügyminiszteri felmentés is kieszaközlendő.

Külömfélék.

— **A helybeli kir. főreáliskola** a király koronázásának 37. évfordulóját a következő műsorral ünnepelte meg: Az ifjusági énekkel előadta „A legelső magyar ember a király” című ódát Vörösmarty—Thern-től; Borbély Antal VI. o. tanuló elszavalta Vörösmarty Himnusz-át; Pázmán József tanár méltatta a nap jelentőségét; végül az ifjusági zenekar előadta Ziehrer indulóját.

— **A róm. kath. főgimnáziumban** e hó 9. és 10-én ejtettek meg az érettségi vizsgálatok Kunecz Elek tankerületi főgazdátó elnökelete alatt. A status kiküldötte Jung-Cseke Lajos apátplébános volt. A körülményekhez képest a siker jónak mondható. 24-en állottak elő, kik közül 3 egész évre bukott, 1 jeles, 7 jó és 13 egyszerűen érettnak nyilváníttatott.

— **A ref. koll. tornavizsgálata** a versenyek-kell együtt ma délután 3 órakor tartatik meg. Felhívjuk reá az érdeklődő közönség figyelmét.

— **A vármegyei Gazdasági Egyesület** választmánya e havi rendes ülését kishalmgyi H o l l a k y Arthur főispán, egyesületi elnök vezetése alatt pénteken tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett. Az elnök megnyitja során bejelentette, hogy a székelyföldi miniszteri kirendeltség jelentésének előterjesztésére kiküldött bizottság munkálatával nem tudott elkészülni s így az valószínűleg a folyó hóban összehívandó rendkívüli ülésen fog napirendre kerülni. A választmány tudomásul vette a bejelentést s új tagokul Biró Mihály bebfalvi és Boros József tordátfalvi birtokosokat elfogadta. Majd N e m e t h Albert e. pénztárnok olvasta fel az üsző-alap terhére történt vásárlások számadását. A választmány a megállapítandó arány szerint — korábbi határozatához hiven — a vételár utolsó részletébe fogja beszámítani azt a többletet, mely a költségek hozzászámítása után az árverésből fennmarad az egyes vevők javára. Szóba került ezzel kapcsolatosan az üsző-eladási szerződés módosítása. Ezzel Dr S o ó Rezső ügyvéd, egyleti ügyész bizatott meg. A legelőn levő üszők gondozása s általában az erre vonatkozó szerződés betartásának felügyeletével K a s s a y Ákos választmányi tagot bízták meg. Aratómunkások, vagyis jobban mondva kaszások szerződötetése céljából felhívást intéznek az egyes községek előjáróságaihoz. A tartalékos katonák 8 hetes kedvezménye, illetve egy-egy öt tagból álló család megélhetésére elegendő birtok mennyiség kiszámítására tett javaslatot a választmány. Majd a

szentkirályi gazdakör kérvényét terjeszti föl pártóltag és egyéb folyó ügyeket intézett el, melyek után az ülés véget ért.

— **Gazdasági nyomoruság.** Alig lehet nagyobb csapás a gazdaközönségre az állatállomány ragályos betegségeinél. Udvarhelyvármegyében pedig mostanában — ugyszólva — állandósult a ragadó száj-és körömfájás, mely hova-tovább mind jobban terjed. A vármegyei gazdasági egyesület választmányi ülésén is fölmerült ez a súlyos csapásnak mondható kérdés. Megoldását úgy véli az egyesület, hogy a földmivélsügyi miniszterhez feliratot intéz, a melyben az állatorvosokat utasítatni kéri az összes állatállomány sürgős vizsgálat alá vételére s e célból rendkívüli állatorvosi személyzet kirendelését is kérélmézi. A járványt másképp megfékzni nem lehet, mert a legtöbb esetben létezését eltitkolják, s így az egész éven át lappanghol itt, hol amott. E miatt úgy a gazdaközönség, mint a vásártartó helyek kiszámíthatatlan kárt és hátrányokat szenvednek. Igazán ideje volna már egyszer véget vetni ennek a türethetetlen állapotnak.

— **Az új tizkoronás bankjegyek.** A most forgalomba lévő tizkoronás bankjegyek tudvalevőleg kivonatnak a forgalomból és helyettük új tizkoronás bankjegyeket fognak kibocsátani. Ezek az új tizkoronások, melyek nyomásával már egy idő óta foglalatokodnak, azonban alig kerülnek a jövő tavasz előtt forgalomba, mert mindjárt a forgalombajutás alkalmával meglehetősen nagy mennyiségre, mint pedig megfelelő tartalékra van szükség. Ezen bankjegyek készítése darabonként körülbelül négy fillérbe kerül a banknak és tapasztalat szerint havonta körülbelül 1.700.000 darab ily bankjegyet igényel a forgalom.

— **Marhasó-árusítás Székelyudvarhelyt.** Az udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesületben gyakran fölmerült már azon óhaj, hogy Székelyudvarhelyt, a vármegye székhelyén a főraktárban az ugynevezett marhasó is árusíttassék. Azonban habár annak idején D a r á n y i miniszter személyes itt járásakor erre határozott ígéretek is tett, még mai napig sem teljesült a gazdaközönség ezen szerény és méltányos óhajta. Kivánatos volna, hogy a földmivélsügyi miniszterium, avagy közelebbről a székelyföldi miniszteri kirendeltség sietve intézkedjék az árusítás mielőbbi megkezdése ügyében.

— **Városi ellenőrt** — nem választottak. Mult számunkban szóvá tettük a városi pénztári ellenőr választásának ügyét. A képviselőtestület pénteken d. e. Ádám Albert vármegyei tb. főjegyző elnöklete alatt tartott rendkívüli közgyűlésén elfogadta állásponatunkat s úgy határozott, hogy egy második ellenőr választása szükségtelen. Megbízta tehát a polgármestert, hogy az adótszti állást a választási ciklus tartamára helyettesítés útján töltse be s a korábban megválasztott ellenőr foglalja el helyét. A közgyűlés pár pere alatt véget ért.

— **Kir. telekkönyvi hatóságunk forgalma.** A helybeli kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1903. évi értékforgalmáról vettük a következő adatokat. A birtokban történt változások élők között: a) szerződések által 3976 esetben 716,572 K értékkel, b) végrehajtás útján 173 esetben 47,189 K 46 f értékkel, c) haláleset miatt 472 esetben 567,336 K értékkel; összesen 4621 esetben 1.291,097 K 46 fillér értékkel. A terhek élők között történt változások, új terhek követeztében: a) szerződések bekebelezése által 738 esetben 1.599,777 K 11 f, b) igazolt előjegyzéssel 21 esetben 28005 K 75 f, c) végrehajtással 252 esetben 124,798 K 84 f, d) hagyaték átszolgáltatással 398 esetben 9909 K 77 f; összesen 7409 esetben 1 millió 762,491 K 50 fillér pénztértékben. Terhekől való felszabadítás következtében 686 esetben 409,501 K 98 f. Egyszerű előjegyzések 16 esetben 12685 K 76 f, a végrehajtási jognak már fennálló követelések bekebelezése 96 esetben 13970 K 32 f, már betáblázott összegeknél átruházások 5 esetben 3537 K 33 f; összesen 117 esetben 20202 K 41 f pénztértékkel.

— **Legelőjavítások.** A földmivélsügyi miniszter gazdasági egyesületünk kezéhez legelőjavításokra még a mult évben tervezett felhasználás céljából 7500 K-at utalványozott. A kiküldött szakértő azonban egy év mulva terjesztette be tervezetét oly magas számmal, hogy a székelyföldi kirendeltség újabb tervekkel kellett készíttessen s így csak a folyó évben lehet fölhasználni az államsegélyt. B i r ó János alerdőfelügyelő és D o r n e r Béla kirendeltségi megbízott újabb helyszíni bejárása és tervezete szerint most már Székelyudvarhely város, Szentegyház- és Kápolnásoláhfalu, Székelykeresztur és Korond községek közbirtokosságai nemesak öröm-

mel készek a kilátásba helyezett erkölcsi és anyagi támogatás mellett legelőik feljavításához mielőbb hozzáfogni s a feljavítási munkálatokat is tervszerűen felölöl legelő rendtartásokat megállapítani, hanem egyik-másik birtokosság annak mielőbbi elkészíthetése végett a helyi megbízott közreműködését meg is sürgette. A székelyföldi miniszteri kirendeltség a szóban forgó legelőkön még a rendtartások megállapítása előtt végrehajtandó munkálatokról ideiglenes munkatervet állított össze s a kilátásba helyezett segélyek a munkálatok előhaladása szerint D o r n e r Béla gazdasági intéző, kirendeltségi vezető útján adatk ki az illető közbirtokosságoknak. Az egyes közbirtokosságok a 7500 koronából ilyen arányban részesülnek: Székelyudvarhely a Záldog és Burián 238, valamint a „Homoródi Láz” 223.5 kat. holdnyi legelőjére 2100 K, Szentegyházsoláhfalu közb., mintegy 2000 hold hegységi legelőjének „Vész” nevű helyére 2100 K, Kápolnásoláhfalu „Homoródi Láz”-on elterülő legelőjére (451 hold) 1450 K, Korond „Datka” nevű, mintegy 2000 hold „fás legelő”-jére 1200 K, Székelykeresztur székely közbirtokosságának pedig 195 holdnyi közös legelőjére 650 K segélyt kap. Ohajtandó volna, hogy a többi községek is jelöljenek ki és jelentsenek be megfelelő legelőket.

— **A sétatéri híd** — nem bontják el. S z a k á t s Zoltán polgármester tegnap az államépítészeti hivatalnál megtartott szabályszerű árverésen a város részére 460 K-ért megvásárolta.

— **A helyi unitáriusok hangversenyének számadása.** Bevétel 751 K 40 f, kiadás 276 K 80 f. Így tiszta jövedelem az unitárius templom-építési alap javára 471 K 70 f. Hollak Arthur főispán ezen alkalommal adott a templom alapra 10 koronát. Felülfizettek és illetve adományok küldésével gyarapították: Id. Daniel Gábor, Daniel Lajos, László Domokos, Barabás András, Fábrián József 10--10 K, Vladár Ferenc 6 K 40 f, Sándor Mózes körjegyző 6 K 20 f, Sándor Jánosné, Kisgyörgy Sándor, Kisgyörgy Sándorné, Deák Lajos és Fekete Beniamin 5--5 K, Ádám Albert 4 K, Lőrinczi Béla 3 K 80 f, Mátéffy Domokos, Pál Ferenc, Dr Sándor Balázs, Dénes 3--3 K, Dr Demeter Lőrinc, Dr Jankovics Pál, Szakács Károly, Szabó Dénes, Trattner József, Tibald József, Demeter Dénes, Péter Sándor, Vári Albert, özv. Bodrogi Sándorné, Rösler Károly, Jakabfy Lajos, Szabados Ferenc és Vajda Lajos 2--2 K, Demeter Ferenc, Lőrinczi Mihály m kir. csendőrszervező (Besztercze) a „Székely-Udvarhely” szerkesztősége útján, Horváth Albertné 1--1 K, Gálffy Kálmán, Biró Áron, Hirsch Herman 80--80 f, Spaller József 60 f, Sándor Ernő 40 f, N. N. és N. N. 20--20 f. Itt megemlítettük, hogy Weisz Ármán helybeli butorkereskedő a szinpadai butorok használatáért felszámított 8 koronát a templom-építés céljára ajándékozta. Fogadják a jószívű felülfizetők és adakozók a rendezőség által az egyházközség köszönetét. A rendezőség köszönetet mond továbbá e helyen is a szives műkedvelőknek, valamint mindazoknak, akik támogatásukkal a humánus célu hangverseny ezen szép sikerét előmozdították.

— **Népiünnepély Székelykereszturrott.** A székelykereszturi Polgári Kör jövő hónap 10-én (vasárnap) nagyobb szabásu népiünnepélyt rendez, melyre már most felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— **A tej savanyodása ellen.** Hogy a tej nyáron meg ne savanyodjék és össze ne fusson, bikar-bona-szódát teszünk bele, egy negyedliterhez egy késhegynyi. Így a tej édes marad a hűvös kamrában, a savanyu tej pedig visszanyeri eredeti ízét.

— **Nem titok,** hogy egyik hölgy a másiknak ajánlja a legmodernebb és leghatasosabb szépitőszert a Földes-féle M a r g i t - c r é m e t. E világhírű arcszépítő és finomítószert teljesen vegytiszta, semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz és zsirmentes. Kitünő övszer a nap és szél befolyása ellen. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korna. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógytárban. Törvényesen védve.

— **Maradi-ság Homoródalmason.** Homoródalmás község közbirtokosságának Pap Mihály uram az elnöke Meg is látszik a derék közbirtokosság ügyein, mert gondolatban és tettben egyaránt „maradi”-ak. Mi sem bizonyítja jobban ezen állításunkat, mint a közelmúltban elkövetett nem kis jelentőségű botlásuk. Azaz dehogyan is bugyuták, inkább nagyon okosak ökemék — a maguk hasznára. A székelyföldi miniszteri kirendeltség jóindulata sem kell Pap Mihály uramnak, ha az aztán egy vonással eltörli számításukat. A dolog úgy áll ugyanis, hogy a vármegyei Gazdasági Egyesület

javaslatára a kirendeltség Homoródalmás közbirtokosságának 5400 k. holdnyi — nagy részben bokros és szőrűes — legelőjét is javítani s itatókkal szándékozott berendezni. Pap Mihály uramnak azonban ez mind nem kell, mert — saját szavai szerint — a birtokosság a legelőt ez idő szerinti gyakorlatával meg van elégedve, a bokrokat pedig segély nélkül is kitudja vágni. A miniszteri kirendeltség megbízottai, gyorsan „átláttak a szítán” s kultatni kezdték a dolog hátterét. Csak hamar kitűnt, hogy a nagy területű közlegelő mellett, sok olyan birtokossági tag van, akiknek több a legelőtési joguk, mint a legelőre felhajtható állatok s hogy ezt a községben az egyes élelmes egyének — támogatva a birtokossági előjáróság némelyik tagja által — a maguk javára kihasználják. Felöltött marhánként 1 koronájával összeveszik a felesleges jogokat s azok fejében évenként 100—150 drb bivalat hajtanak a legelőre s így ezen üzlet koronánként minden évben 3—4 koronát jövedelmez az üzereknek. Hogy tehát ezeknek legkevésbé sem áll érdekükben a legelő használatának szabályozása, illetve helyes legelőrendtartás megállapítása, az önként érthető, és csak természetes, hogy a birtokosságban a jelen állapot fentartása mellett agítálnak. Azonban „nem oda Buda.” Ezt a sajnálatos állapotot meg kell szüntetni. A székelyföldi miniszteri kirendeltség e célból intézkedett is, hogy az 1894. XXI. t. c. 6. és 21. §-ai értelmében a faljavítási és karbantartási munkálatokat is felölélő helyes legelőrendtartását most már önköltségen és záros határidő alatt a birtokosság készítse el. Amennyiben pedig a közbirtokosság ezt megtenni vonakodnék, avagy elmulasztaná, a megfelelő legelőtési szabályrendeletet D o r n e r Béla kirendeltségi megbízott közreműködésével a községi előjáróság fogja sürögősen elkészíteni. Ez a sajnálatos eset az összes közbirtokosságoknak s főképp azok vezetőinek szolgáljon okulásul jövőre!

— **A magyar-amerikai hajójárat.** A fiuméból induló hajók pompás berendezését, az ellátás és az utasokkal való bánásmód jóságát bizonyítja az a nyilatkozat, amelyet az „Ultonia” hajón utazó kivándorlók a következőképen állítottak ki: „Nyilatkozat. Mi alólírottak ezennel kijelentjük, hogy a Chlev steward Mr. Green, valamint Vilson ur az Ultonia személyzállító hajó harmadik osztályu főpincére és az ő vezetése folytán a harmadik osztályu kiszolgáló személyzet, utazásunk alatt tett kiszolgálásukért teljes és őszinte megelégedésünket minden tekintetben kiérdemelték. Ezen aláírást és nyilatkozatot szívesen megadjuk. Az Atlanti-Oceánon, az „Ultonia” hajón, 1904. május hó 19-én.” Ez elismerő nyilatkozat 200 aláírással ellátva érkezett be a Központi Menetjegyjroda igazgatóságához. Fiuméből legközelebb, június 14-én ismét az Ultonia, június 28-án pedig a Slavonia indul New-Yorkba. A jegy áraban bent foglaltatik két napi ellátás már Fiumében és teljes ellátás a hajón. Díjtalan felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad a Központi Menetjegyjroda képviselője: Aronsohn Henrik Brassóban.

— **A vasárnapi munkaszünet csak ipari munkára vonatkozik.** A minisztertanács 1904. március hó 19-én egy konkrét esetből kifolyólag kimondta, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. évi XIII. törvénycikk csak az ipari munkára vonatkozik. Mezei munkának vasárnapon való végzése csak a kihágási törvény alapján bírálható el, a mennyiben esetleg egyházi szertartás megzavarásával is jár.

— **A baromfiak differitise.** A betegség az inficiálástól számítva egy hétig, de némelykor hosszabb ideig is lappanghat, mely idő letelte után a nyálkahártyák megduzzadnak s egyes helyeken szürkés, később erősen megvastagodó bevonatot nyernek az u. n. alhártyákat, melyek azokról eltávolíthatók, de ilyenkor kisebb nagyobb vérzések állhatnak be. Az ornyílásokból szürkés színű később gennyes váladék ömlik ki, mely gátolva a szabályszerű légzést, az állatok tüszőgnek s fejüket meg-megrázzák. Sokszor a szemek alatt daganat keletkezik, mely szintén gennyes van tele. A bélgyulladás esetén az állatok heves hasmenésben is szenvednek s ürülekük genyes és véres, az állatok szomorúak, leverték. Gyógykezelés igen körülményes, nehéz és sok fáradságot igénylő, ezért csak azon egyedeknél alkalmazható, a melyeknél a betegség még csak kezdeti stádiumba van, vagy a melyek értékesebb fajták. Gyógyszerül az 1% sublimát használható, melylyel naponta 2—3szor beecsetelendők a fertőzött nyálkahártyák s a mely erős szer ellen utólagosan a szénsavas natriummal öblitendők le. A nyálkahártyákon a betegség fejlettebb stádiumában mutatkozó szürkés bevonato-

kai csipesszel kell óvatosan lefejtetni. Később a sublimát gyengébb oldatban használendő s ilyenkor már igénybevehető más fertőtlenítő és összehúzó szerek is mint lysol, jódtinktúra. Ajánlatok továbbá a terpentines vagy kátrányos beléjeztetések is s ivó szerül 1% vasgálic oldat használata. Védekezni ellene a betegek elkülönítésével s az elhullottak elégetésével lehet. A gyanus állatok mindig azonnal megfigyelés s szükség esetén kezelés alá veendő, természetesen a betegség kezdetében sokkal gyengébb oldattal. A baromfiok gondosan megtisztítandó és fertőtlenítendő, a kikerült szalma, szemét, ganéj stb. elégetendő. Az ól összes berendezései fertőtlenítendő. Fertőtlenítésre legcélszerűbben az 5% rézgálic oldat használható, melylyel az összes részek bemázolandók, előzetes forróvalag való lemosás után a falak bemazolandók s az egész ól pár napig szellőztetendő. Alját friss homokkal célszerű beszórni.

— **Vizsgai jutalomkönyvek** a legnagyobb választékban, **melyen leszállított árak** mellett kaphatók a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában.

— **A levelezőlap.** A levelezőlap a legtakarékosabb levél: ezt szállítja legolcsóbban a posta. Ha a népszerűsége csakugyan jellemző az emberek takarékosására, akkor a német a legspórolósbab nemzet a világon, mert a német posta szállított tavaly legtöbb levelezőlapot. Csak a belföldi forgalomban 1074 milliót. Az egész világon nincs ország, a melyben a levelezőlap forgalma ezt a tömeget csak meg is közelítene. A második helyen az amerikai Egyesült-Államok vannak 740 millió levelezőlappal, a harmadikban Nagy-Británia 483 millióval, a negyedikben Japánország 482,800.000-rel. Ausztriában 165 millió, Indiában 227 millió, Magyarországon 85 millió, Oroszországon 83 millió, Olaszországon 77 millió, Franciaországon 65 millió, Belgiumban 60 millió, Svájcban 49 millió levelezőlapot szállított a posta. Hogy ebből mennyi volt az anix kártya, arról nincs külön statisztika.

— **Kidobott pénz** — bármily csekélynek látszó is — az olyan hirdetésért fizetett összeg, amelyet igen korlátolt számú és nem érdekelt közönség olvas. Ellenben a „Székely-Udvarhely” apró és rendszeres hirdetései — melyeket hetenkint kétszer: *csütörtökön és vasárnap* nemcsak Udvarhelyvármegye székhelyén s minden valamire való és számottevő községében, hanem az ország legtávolabbi részében is sok ezren olvasnak — a legolcsóbbak, mert feltétlenül eredményt biztosítók.

Törvénykezés.

A tüzoltó fizetésének lefoglalása. A budapesti kir. ítélőtábla egy konkrét eset alkalmából kimondta, hogy az 1881. évi 60. t. c. 54. § a az állami, törvényhatóság és községi szolgálatban levő tisztviselők és hivatalnokokon kívül az állami hivataloszlókat is az e szakaszban foglalt intézkedésekkel kedvezményezett személyek közé sorozza, amely rendelkezést a bírói gyakorlat a törvényhatósági szolgákra is kiterjesztette; a városi tüzoltó tehát, kit egyéb vonatkozásokban a gyakorlat különben is hatósági közegek minősít, az állami és törvényhatósági szolgákkal legalább is egy tekintet alá esvén, a törvény hasonszerű alkalmazásával szintén az idézett 54. §-ban felsorolt kedvezményezett személyek közé sorozandó. A városi tüzoltónak tényleges szolgálati illetményeit tehát korlátlanul lefoglalni nem lehet.

Szerkesztői üzenetek.

Egy polgár. II. A nagytözsde mellett levő postaszekrény igaz napok óta hiányzott, de már tegnap visszahelyezték s így panasza tárgyaltan. Ami pedig levelének másik részét illeti, forduljon följelentésével a rendőrséghez.

B. F. A belügyminiszter 1891. évi 30812. sz. rendeletében kimondta, hogy sem az, aki maga, sem az, kinek neje korcsmai tüzetet folytat, községi bírói tisztelet nem viselhet. Hogy ezt a tilalmat a pénztárnokra is kiterjeszteni, valószínűnek tartjuk. A kérdés a járási főszolgabíró elsőfoku elbírálása alá tartozik.

M. J. O. Hogy Márton Dávid (alsó) új kalapja, melynek belésébe a neve is bele volt írva, a közbirtokossági előjárók munkássága közben a községhezától eltűnt, nem valami épületes dolog, sőt szégyelheti is magát most már a „merész ki- és bejáró”, de ez nem annyira fontos, hogy külön cikket írjunk róla. Inkább a járásbírósg mondhatna ez ügyben „véleményt”.

D. E. Az adóhátralék ügyében a pénzügyminiszter a következő rendeletet adta ki: I. Az 1903. évi május hónap 1-től az 1904. évi április hónap 1-ig terjedő időből származó egyenesadó tartozásokra, ugyszintén azokra a hátralékos köztartozásokra is, melyek a pénzügyi hatóságok felügyelete alatt hajtatnak be, fizetési halasztás engedélyezhető mindazoknak, akik 1904. évi szeptember hó 1-éig kérik. 2. A halasztás részletek engedélyezésével adandó meg, ugy azonban, hogy az utolsó részlet esedékességi ideje 1905. évi szeptember hónap végénél tovább ne terjedjen.

Nyilt-tér*

— Rövid használat után nélkülözhetetlen. —
— Igen alkalmas utazásoknál. —
— Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva. —

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. Jul. 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer.

Elsőrangú hygienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fopak és szájúreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hárríthatók el ez által Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „KALODONT”, mely az antiszeptikus hatási a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

A legjobb és legolcsóbb

közvetítő az

apróhirdetés!

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar, **Aki** bármiféle állást vagy foglalkozást keres, **Aki** lakást, üzletet, birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, **Aki** társat, pénzkölcsönt stb. keres, **Aki** szakácsnőt, **Aki** o szobalányt, mindenest, gyermekleányt keres, **Aki** férjhez menni, nősülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar,

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi a

„Székely-Udvarhely”

Apró hirdetés

rovatát, ahol minden egyszerű nyomású szó csak négy fillér.

Ma (vasárnap) délután
az Erzsébet-kertben

Sándorka első zenekara

hangversenyt

tart.

Tiszta finom borok, kitűnő sör. Hideg és meleg izletes ételek!

Mindenféle kösz-

vény, csúzt és meghűlést gyógyít a nyírfa levél, de csak június hó végéig.

Hogy mi módon eszközölhető ez a biztos gyógyulás otthon, a háznál — megmondja az: „Élet-könyve”, melynek ára most csak 2 korona a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca. Vidékre a pénz előleges beküldése után bérmentve.

Kia
lett azor
Antal tu

Benedek.

első szék
Sz-udvar

cipó

Mérték ut
o sek po

„Fredin”
ható. Egy

Kitű

uj állapot
ternél Sz

felelőssé
cserél s

Megre

Börü

Székelyu
helyben,
elfoglalt

Naszbau
ható me

Kézs

műhelye
sz. Elvá

kocsikat
padlók f

lámpák,
aranyoz

rok és r
lösség n

Ablak

Borról vegyítve kellemes
indító ital.

Ki
égő
fűs
ked

Ke

dus t
olesó
ára

negy
akik
udvar

delik

küldé
hóna
pesti
irod

vatr
mun

iv va
könn

társ

elégi
muni

A B

sz

Kiadó lakás. Néhai Csutak Istvánné féle ház a vasut mellett azonnal bérebeadó. Értekezhetni lehet: **Dézsy Antal** tulajdonossal.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Sz. udvarhelyt, Kossuth-u.

Dus választék csinos és tartós **CIPŐK**ben!

Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o

„Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Eszenciákat

— csalhatatlan bizonyíték — a legjobb likőrök, bor-szeszek, különféle szeszek és ecet készítéséhez a legkiválóbb és páratlan minőségű szőlőlé. Nagy megtakarítás. — Jóságáért felelősséget vállalok. Különlegességekből megbízható receptek. Árjegyzéket, utasítást ingyen és portómentesen küld: **Pollák Károly** Fülöp, eszenc gyára Prága. Ügynökök felvételnek

Kitűnő fedeles udvari kocsi teljesen új állapotban eladó **Dávid Gergely** kovácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. — felelősség és jótállás mellett. Ócska kocsiakat becsérel s készíti újakat és elvállal mindennemű javítást a legjutányosabb árért.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Bőrüzlet eladó. Egy jól berendezett Székelyudvarhelyen, széleskörű ismerettséggel, helyben, mint vidéken jól bevezetve, más üzleti elfoglaltság miatt, azonnal átadandó. Bővebbet **Nuszbaum Ignác**nál Székelyudvarhelyt tudható meg.

Kézsmárky Akos kocsikárpitos és fényező műhelye Székelyudvarhelyt, Kökereszt-tér 1. sz. Elvállal és pontosan készíti a legkülönbözőbb kocsikat, szekereket; butorok bevonását, szobapadlók fényezését; kocsis és szekérüléseket, függőlámpák, kép- és tükörkeretek, valamint butorok aranyozását, fényezését. **Költőzködéseknél** butorok és más kényesebb tárgyak szakszerű, felelősség mellett való becsomagolását teljesíti. — Ablakredőnyök nagy választékban kaphatók!

Mint gyógyviz csodahatása.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: **SZENTPÉTERY GERGELY** fűszer-, üveg-, porcellán- és diszmutáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Kedvezmény olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazar

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap. Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként egy korona 50 fillér, akik azonban kiadóhivatalunknál, Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 15. szám alatt rendelik meg, azoknak jóval mérsékeltebb ár mellett kedvezményképen

1 korona 30 fillérért küldetjük. — A „Budapesti Bazar” bármely hónap elsejétől megrendelhető. — A Budapesti Bazar minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40-50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézmunkákat tartalmazó szabásiv, díszes borítékiv van. A szabásiv magyarzata világos és könnyen megérthető. A Budapesti Bazar a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urí nőknek és a munkás szabónéknak egyaránt szüksége van ez **olcsó magyar divatlapra.**

A Budapesti Bazar megjelen havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok alá, valamint a rétekre. Hatása épen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. — Ezen kitűnő műtrágyát úgy a foszforsav, mint a citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatálása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.,

a Thomassalakgyárak, Berlin, magyarországi vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a hamisításoktól és csakis csillag védjegy-gyel ellátott zsákokat vegyünk át. Minden zsák olomzár-al tartalomjelzéssel ellátva!

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozat most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdíszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknói Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet **Badiés Ferenc** válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két köteten kívül megjelent még az V-ik sorozatban **Vörösmarty V.** kötet, **Arany János III.** kötet és **Szigligeti II.** kötet.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte **Riedl Frigyes.**

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte **Vadnay Károly.**

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte **Zoltvány Irén.**

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte **Ferenci Zoltán.**

Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte **Váczy János.**

Kisfaludy Sándor munkái, I. kötet. Sajtó alá rendezte **Heinrich Gusztáv.**

Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte **Angyal Dávid.**

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte **Kossuth Ferenc.**

Kuruc költészet. Sajtó alá rendezte **Erdélyi Pál.**

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte **Koroda Pál.**

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte **Berzeviczy Albert.**

Szigligeti Ede színművei, I. kötet. Sajtó alá rendezte **Bayer József.**

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte **Lévay József.**

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte **Endrődi Sándor.**

Vörösmarty Mihály munkái I-IV. kötet. — Sajtó alá rendezte **Gyulai Pál.**

A **Magyar Remekírók** gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka **220 korona**; ennek kiegészítőjeként megjelent **Schakspeare** összes művei hat kötetbe kötve **ára 30 korona**, melyet a Magyar Remekírók vevői **20 korona kedvezményes áron kapnak.**

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. (Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Betegh Pál

könyv-, papir-, író- és rajzszekereskedésében (Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 15.) tulhalmozott raktár miatt kaphatók:

Mélyen leszállított árak!

EMLEK-ALBUMOK fényképekhez és levelező-lapokhoz legolcsóbb árban.

GYERMEKEKNEK remek képes- és meséskönyvek leszállított áron.

HELYI ÉS MŰVÉSZI LEVELEZŐ-LAPOK dus választékban.

HEGEDŰK, okarinák, hegeduvonók, hurok és más folszerelések elsőrendű gyárakból.

KINAI DISZ- és kézi legyezők változatos kiállításban.

ÉNEK- és IMAKÖNYVEK különböző val-lásfelekezetű hívek számára.

IFJASÁGI IRATOK a legjelesebb íróktól nagy választékban.

PALLAS NAGY LEXIKONA — tíz első kötet — mélyen leszállított árban.

DERZSI ÉLET-KÖNYVE, mint állandó házi-orvos. — Legbiztosabb gyógymód, mely szerint az eddig gyógyíthatatlan betegségek is házilag feltétlenül és ingyenesen gyógyíthatók. Elsőrendű orvosi véleményre az **EMKE** népkönyvtárai számára 100 példányt elfogadott. Bolti ára 3 K, most csak 2 korona.

A „KEGYELET OSZLOPA”, Irtó Bod Károly. — Tizenegy halotti ima, kilenc temetési beszéd különböző alkalmakra. Bolti ára 2 K 20 fillér, most 1 K 60 fillér.

PÁLFI LAJOS: „Okszerű méhészet kézikönyve kérdések és feleletekben.” — Szöveg közé nyomtatott ábrákkal; ára 1 korona.

DEMETER DÉNES: „Konfirmációi Emlék”, díszes képekkel. Az unitárius egyház Képviselő Tanácsának ajánlásával, ára füzve 60 fillér, kötve 80 fillér.

TARCSAFALVI ALBERT: „Tört sugarak” és „Székely hangok”. „Mély érzésű versek. Megérdemlik, hogy mennél többen megismerkedjenek velük” — mondja **Benedek Elek**. — Bolti ár 2 K 40 fillér, most 1 korona.

FELIX: „Buddhista Káté”. Regény egy kötetben. Bolti ára 3 K, most 1 korona.

„UJ VERSEK”. Zempléni Árpád újabb költeményei. Negyedik kiadás, ára 1 K.

PÉTERFI TAMÁS tősgyökeres székely írók, az újabb kor egyik kedvelt írója: „Székelyföldről”, „Fenyőváry Ibolyka” és „Paraszt dráma” című beszédei, regéi, góbságai és eredeti székely regényeinek leszállított ára 1-1 K.

NÉMETH SÁNDOR: „Keresztyén Erkölcstan kérdések- és feleletekben”. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye elfogadott tankönyve, ára kötve 30 fillér.

TOLLKÉSEK a legkülönbözőbb kivitelben.

PÉNZTÁRCÁK, női finom bőr kiegészítők, pénzes erszények, divatos óra- és nyakláncok, zsebtűk nagy raktára.

TÁRCANAPTÁRAK legfinomabb bőrkötésben mesés olcsó árakban.

SZIVAR- és SZIVARKATÁRCÁK, dohány-szelencék és tárcák, bőr- és ujjzútból leszállított árak mellett, legnagyobb választékban.

Vizsgai jutalomkönyvek legdusabb raktára!

Mélyen leszállított árak!

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 31. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

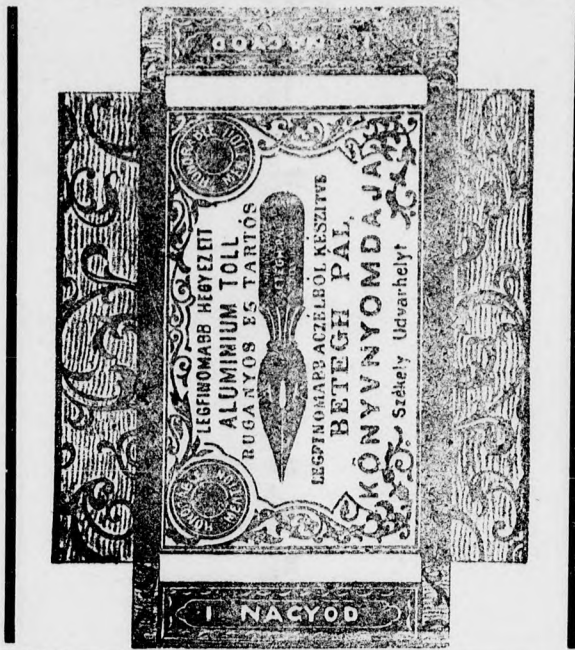
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. ámban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerész** Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kapható Székelyudvarhelyt:
Koncz Ármán gyógyszerertárban.

BOR. Jó és olcsó asztali csemegé és gyógyszerborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Fürdő megnyitás. Van szerencsém a t. fürdőző közönség szíves tudomására adni, hogy a „Hargita-fürdő” sikerült bérbe vennem, melyet **Junius 1-én meg is nyitottam.** Elvem szold és pontos kiszolgálást biztosítani a t. fürdőző közönségnek. Csikszereda, 1904. Junius 5. **Biró Imre, fürdő-bérlő.**

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Mindenütt, minden gyógyszerertárban kapható. Otthon, valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balzsama

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek mellékjelenségeinél a leghathatósabb, mint felfűgés, gyomorgörcs, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyengeség, fölfűvadás stb.

Görcs- és fájdalomcsillapító, köhögést megszüntető, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis vagy 6 nagy üveg **5 korona** költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg **13 korona** költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-üveget **39 fillérért**, duplaüveget **60 fillérért** árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen védett zöld apácavédjegyre „Ich dien” ügyelni. Egyedül valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozatala, valamint más törvényesen meg nem engedett, ismételés nincs megengedve s az ily forgalomba nem hozható balzsamvédjegy törvényesen üldöztek.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcse

Schutzengel-Apotheke

des **A. THIERRY II. PREGRADA**

fájdalomcsillapító, puhító feloldó, húzó, gyógyító stb. — **3.0 korona** franko. A raktárakban kicsinyben **1.20 korona** tégelyenkint.

Központi raktár Budapest Török J. gyógytára, dr Egger Leo gyógytára, Vértes gyógyszerertár Lugos. Közvetlen megrendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkezik meg, mint utánvétellel és elcsesnek az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést és pontos címet írni.

Antracén írótenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-papír-, író- és rajzszerekkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt kapható! Ezen kítűnő tenta a tollból könnyen sötétkéken folyik, csakhamar megrekedik és a tollat nem rongja. Rendes írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladóknak rendkívüli kedvezmény.

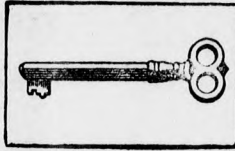
Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

női- és férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

Tájékozássul rövid kivonat az árjegyzékből:

(A tavaszi és nyári időnyre igen hasznos tudni valók)

Tavaszi és nyári divatruhákkal és raktára. o o o

Férfi- és női ruhák teljes elkészítetése elsőrendű műtermekben! o o o

Menyasszonyi okelengyék nagy választékban! o

Allandó nagy választék bluz- és ruha selymekben féláron is alul!!

Legnagyobb o raktár férfi és fiu ruháknak való posztókban, páratlan olcsó árakban, kiváló minőségekben! o o

Női ruha-kelmék méterenkint	0.25—2.50 frtig.
Jó mosó kartonok	0.14—0.30 frtig.
„ pikétek	0.20—0.38 frtig.
„ szatének	0.28—0.48 frtig.
Selyemfényű voilok	0.28—0.40 frtig.
Zefirek	0.18—0.40 frtig.
Oxfordok	0.24—0.36 frtig.
Lepedő vásznak 156—200 cm. szélességig	0.45—1.10 frtig.
Véges vásznak (23 méteres végenkint)	3.50—12 frtig.
Férfi ruha-posztók mt.-kint	1.10—7.50 frtig.
Diszített női kalapok	0.70—12 frtig.
Nap és esernyők, fekete és színes	1.00—8.50 frtig.
Női kész bluzok	0.80—5.50 frtig.

Dus raktár női és férfi fehérenemüekből, férfi és fiu kalapokból. Butorkelmék, asztal és ágyterítők, függönyök, futó és garnitúra-, valamint fali- és ágyelő-szőnyegek. Selyem, gyapju és mosókendők. Abroszok, szalvéták, portörülők és törülköző-kendők. Zsebkendők. Szalagok. Csipkék, csipkeszövetek, csipkegallérok, zsinórdíszek, nyakkendők és haris-

Férfi és fiu ruhák legújabb divat szerinti elkészítetését — mérték után kifizető szabásért teljes felelősséget vállalva — feltűnően olcsó árak mellett eszközölöm.

Tekintettel az árak emelkedésére a fenti olcsó árak csak a jelenlegi készlet kiárusításáig kötelezők.

nyák. Férfi és fiu kész ruhák, saját készítményű matracok. Selyem és cloth paplanok, takarók s több mindennapi szükségletek.

Férfi, női és gyermekcipők áraiból:

Kis gyermekcipők 45 krtól 50 krig. Nagyobb fűzős 90—1.10—1.30—1.60—1.90—2.20 frtig. Férfi, bőr, cugos 2.60—3.20—4.20—6.50 forintig. Női, bőr, cugos 2.70—3.20—5.— forintig. Női bőr, fűzős 3.—3.80—4.80—5.50 frtig. Női, bőr, gombos finom 4.80—5.50 forintig. Női, lakk, kivágott 1.90—2.20—2.60 frtig. Gyermekek, lakk, kivágott 1.50—1.70 forintig. Női, chefro, félcipő 2.90—3.50 frtig. Női, chefro, gombos 3.30—3.80 frtig. Vászonn cipő, fekete és barna (női) bőrrel körözve 95 krig. Ugyanez (férfi) 1 frt 10 krig.

Férfi divatosztály:

Egész rend sacco-öltöny 12 frttól feljebb, minőség szerint minden elképzelhető árakban. Egész rend Kaiser (salon) öltöny finom anyagból már 22 frttól feljebb; elegáns, finomabb kelméből 28 frttól, legfinomabb kelméből 34 forintig.